

VĚTNÉ ČLENY – CVIČENÍ

1. *Podtrhněte základ rozvíteho podmětu.*

- Pro obě strany je výhodnější sestavit duhovou koalici.
- Právě velký strach mi až dosud bránil pokusit se o větší dílo.
- Silná nervozita na nich byla znát již od jejich příchodu.
- Chladno s teplotami pod bodem mrazu může negativně působit na jedince se zvýšeným krevním tlakem.
- Boty po bratrovi mu byly dobře.
- Dnešní svět je jeden velký chaos a našim problémem je trochu se v tom vyznat.

2. *Označte věty jednočlenné.*

- Nebavilo by mě točit film bez historických fakt.
- Po chvíli bylo vidět blížícího se tygra.
- V přátelské besedě se hovořilo o společné cestě do Afriky.
- O takovém štěstí se mi ani nesnilo.
- Lítat s vyplazeným jazykem od čerta k ďáblu, to není opravdu můj styl.

3. *U podtrženého výrazu uveďte jeho větněčlenskou platnost.*

- Strachy se mi dělalo špatně.
- Být na tvém místě, nejdříve bych s ním o tom promluvila.
- Kvůli chřipce tam teď nepoletím.
- Odešla do haly trénovat závěr volné jízdy.
- Navzdory všem předpovědím doběhl kuň do cíle jako pátý.

4. *Ve kterých bodech mají podtržené výrazy tutéž větněčlenskou funkci? Jakou?*

- Neodhodlal se požádat ji o ruku. Přestaň kouřit. Odejít bez ní nemohu. Odběhla vyřídít nějaký vzkaz.
- Toužila jsem odjet ihned po představení. Těmito problémy jsme se nikdy nezabývali. Pro mě je to příliš drahé.
- Rozhodla jsem se odejít hned po přestávce. Doporučil jsem mu soustředit se na výuku cizích jazyků. Žáci náchylní k respiračním nemocem odjeli právě do hor.
- Tyto rukopisy rozluštili až vědci znali hebrejštiny. Poslanci se neshodli ani na jednom návrhu. Iva nám slíbila, že ihned po příjezdu zatelefonuje.

5. *Výraz podniku je v následujících větách předmětem, příslovečným určením, nebo přívlastkem?*

- Kvalitní pracovník pomáhá budovat dobré jméno podniku.
- Kvalitní pracovník pomáhá podniku budovat dobré jméno.
- Kvalitní pracovník pomáhá v podniku budovat dobré jméno.

6. *Označte věty, v nichž tvar slovesa být je:*

pomocným slovesem

a) Myslím, a proto jsem.

b) Mohl bys mi pomoci?

c) Není mi dobře.

sponovým slovesem

a) Přišli jsme pozdě.

b) Kdo je přítomen?

c) Byl by je opustil.

plnovýznamovým slovesem

a) Jsem vám za vaši pomoc vděčná.

b) Takové rostliny dle mě u nás nejsou.

c) Most bude zítra pro auta uzavřen.

7. V následujících větách vyhledejte (jsou-li tam) příslovečná určení podmínky.

- a) I přes velkou snahu nedosáhl vytčeného cíle.
- b) Podle tohoto projektu dal pro svou nemocnou matku vybudovat v domě výtah.
- c) Bez vaší pomoci by jistě do cíle včas nedorazil.
- d) Za jeho vlády došlo k mnoha povstáním.

8. Označte věty, v nichž infinitiv je:

příslovečným určením

- a) Odmítla přijmout nabízené možnosti.
- b) Nedokázala ho odmítnout.
- c) Přispěchala poradit a potěšit.
- d) Zvítězit se jí nepodařilo.

doplňkem

- a) Neviděla jsem ho přicházet.
- b) Vloni začala studovat na univerzitě.
- c) Mít víc peněz, rozhodla by se jinak.
- d) Odběhla do bistra se najíst.

přívlastkem

- a) Rodina se rozhodla odejít pracovat do zahraničí.
- b) Zákaz vycházet po setmění platil po celý měsíc.
- c) Vědět tehdy to, co vím teď, to by byla jiná.
- d) Nemohla jsem jí přece přikázat, aby neodjížděla.

9. Určete pád a větněčlenskou platnost podtrženého výrazu.

- a) Na knize pracoval celý rok.
- b) Pro závažné rodinné okolnosti se soutěže nezúčastní.
- c) Milana nepovažují za kamaráda.
- d) Jedině s tvou pomocí se nám to podaří.
- e) Ubylo nám starostí.
- f) Po sněhu nezůstalo ani památky.

10. Určete větněčlenskou platnost substantiv v instrumentálu (PU zkuste „novým způsobem“)

- a) Poznámky psal tužkou na vnější okraj stránky.
- b) Příznivci extrémních sportů mohou v kabině ve tvaru rakety letět rychlostí 170 km/h.
- c) Rozhodnutím úřadu došlo k omezení jeho vlastnických práv.
- d) Zpěvák byl po dvou písničkách nespokojeným obecnstvem vypískán.
- e) Obrátil se na nás s emotivní výzvou.
- f) Tůmu po včerejšku uznává guvernérem ČNB i vláda.
- g) Patrně nejvýznamnějším počinem této nadace byla pomoc strádajícím dětem.
- h) Cesta se psem se změnila v dobrodružství.

11. Určete větněčlenskou platnost podtržených substantiv.

- a) Ze starého papíru lze vyrobit velmi zajímavý nábytek.
- b) Jeho rodiče pocházeli z Podkrkonoší.
- c) Dveře z halý do kuchyně byly zamčeny.
- d) Z nudy tropil neplechu.
- e) Nezamhouřil jsem v noci oka!